

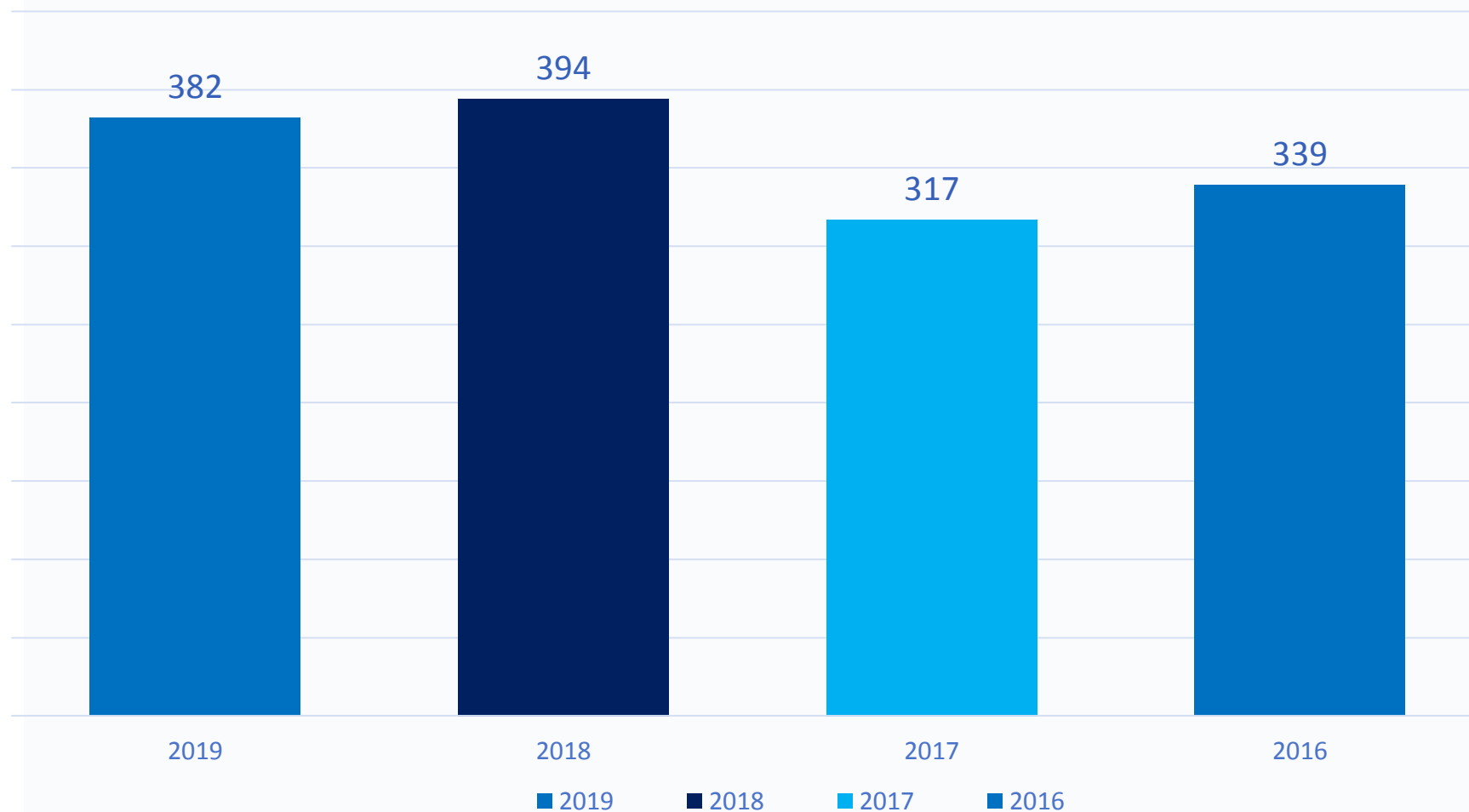

**POSIEDZENIE
ZGROMADZENIA
PLENARNEGO KRASP
20.11.2020**

Prof. dr hab. Krzysztof Diks
Przewodniczący Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Oceny programowe 2016–2019

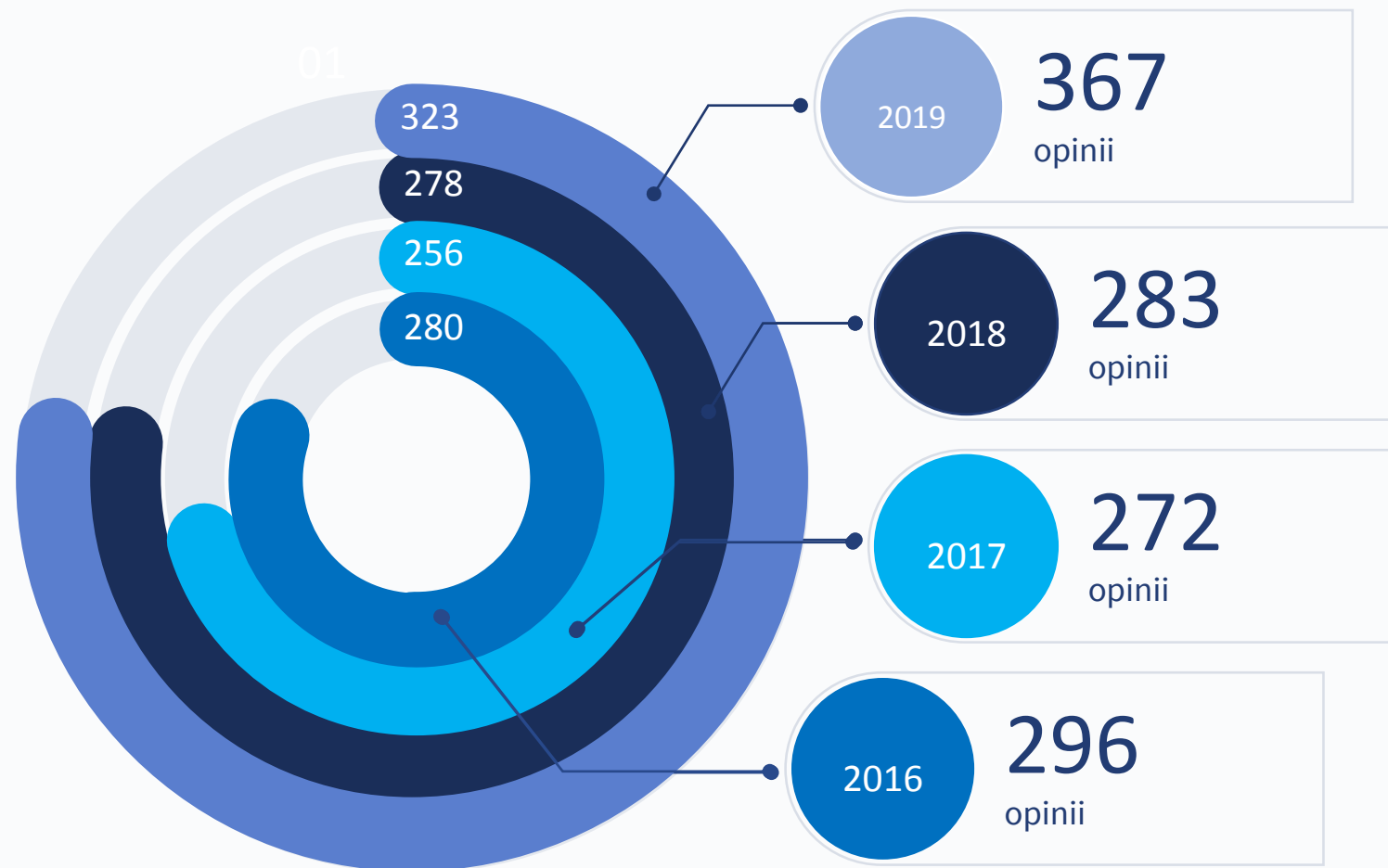
Statystyki

Opinie w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni

Statystyki

Baza orzecznictwa PKA

Zakładka
dotycząca bazy
orzecznictwa na
stronie
internetowej
pka.edu.pl

- W dniu 30 stycznia 2020 r. został powołany zespół pod przewodnictwem prof. dr hab. Pawła Chmielnickiego.
- Zadaniem zespołu jest wypracowywanie stanowisk w sprawie interpretacji przepisów prawa (powszechnie obowiązującego i wewnętrznego), stanowiących podstawę prac Komisji, a w szczególności regulujących przeprowadzanie ocen programowych i opiniowanie wniosków o pozwolenie na utworzenie studiów.
- Po konsultacjach i przyjęciu przez Prezydium Komisji, stanowiska te mają służyć ujednoczeniu poglądów członków i ekspertów Komisji w kwestiach rozumienia prawa w przypadkach powodujących duże rozbieżności interpretacyjne.
- Członkowie i eksperci PKA przy dokonywaniu oceny lub formułowaniu opinii mają na względzie w każdym indywidualnym przypadku przede wszystkim zapewnienie jakości kształcenia i możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, a także respektować autonomię uczelni w zakresie opracowania koncepcji kształcenia.
- Dotychczas Prezydium PKA przyjęło 9 stanowisk interpretacyjnych, które zostały opublikowane na stronie internetowej Komisji.

Stanowisko interpretacyjne nr 1/2020

Prezydium PKA

z dnia 21 maja 2020 r.

w sprawie postępowania o przyznanie Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

- 1) Postępowanie o przyznanie Certyfikatu Doskonałości Kształcenia, o którym mowa w § 9 ust. 3 pkt 10 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, prowadzone jest wyłącznie na wniosek.
- 2) Przedstawienie wniosku o przyznanie uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia stanowi wyłączną kompetencję przewodniczącego Zespołu lub zespołu do spraw kształcenia nauczycieli.
- 3) Starania o przyznanie Certyfikatu Doskonałości Kształcenia uczelnia może skutecznie podejmować tylko na etapach poprzedzających podjęcie przez Prezydium PKA uchwały w sprawie oceny programowej, przede wszystkim w momencie składania odpowiedzi na raport zespołu oceniającego.

Stanowisko interpretacyjne nr 2/2020

Prezydium PKA

z dnia 21 maja 2020 r.

w sprawie realizacji efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego

- 1) Określone w programie studiów efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego mogą być realizowane nie tylko w formie lektoratu języka obcego, lecz także w ramach zajęć specjalnościowych, prowadzonych z wykorzystaniem zarówno tradycyjnych sposobów nauczania, jak i metod i technik kształcenia na odległość przy użyciu infrastruktury i oprogramowania zapewniających synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a osobami prowadzącymi zajęcia.
- 2) Efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego mogą być osiągnane w ramach udziału w zajęciach prowadzonych w języku obcym w Polsce, w zajęciach realizowanych w języku obcym za granicą lub w przedsięwzięciach naukowych realizowanych w języku obcym w Polsce lub za granicą. Uczelnia ma obowiązek zapewnić studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego niezależnie od wybranej formy zajęć.
- 3) Skoro lektorat języka obcego należy do kategorii zajęć obowiązkowych, to zajęcia, które służą osiągnięciu efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego, lecz prowadzone są zamiast lektoratu, powinny należeć do tej samej kategorii. Także sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się przypisane do tych zajęć powinny umożliwić osiągnięcie efektów w zakresie znajomości języka obcego w takim samym stopniu jak w przypadku lektoratu, nie wyłączając efektów dotyczących posługiwania się nowożytnym językiem obcym na poziomie B2 lub B2+.

Stanowisko interpretacyjne nr 3/2020

Prezydium PKA

z dnia 21 maja 2020 r.

w sprawie wymiaru praktyk zawodowych

Sześciu miesiącom praktyk zawodowych, o których mowa w art. 67 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.), odpowiada 720 godzin zegarowych, natomiast trzem miesiącom praktyk zawodowych, o których mowa w art. 67 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.), odpowiada 360 godzin zegarowych.

Stanowisko interpretacyjne nr 3/2020

Prezydium PKA

z dnia 21 maja 2020 r.

w sprawie wymiaru praktyk zawodowych

Z Rozporządzenia w sprawie studiów:

§ 6. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym, są prowadzone:

- 1) w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej;
- 2) w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Stanowisko interpretacyjne nr 4/2020

Prezydium PKA

z dnia 2 lipca 2020 r.

w sprawie osiągnięcia i weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych

- 1) Ustawodawca zalicza praktyki zawodowe do zajęć. Weryfikacja działań uczelni, dotyczących osiągnięcia i weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych, powinna być dokonywana według tych samych norm prawa, co pozostałych zajęć.
- 2) Osiągnięcie i weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych, o ile nie są uregulowane w sposób szczególny, powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć, to jest opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu.
- 3) Nie znajduje żadnego umocowania prawnego, rozpowszechnione w odniesieniu do wielu kierunków studiów, działanie w postaci „zaliczania” praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta, wykazywanej przed rozpoczęciem studiów, lub w ich trakcie, realizowanej w całości poza zajęciami w postaci praktyk zawodowych, organizowanych przez uczelnię.
- 4) Nie ma przeszkód, aby efekty określone dla praktyk zawodowych były weryfikowane przy zastosowaniu instytucji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu. Oczywiście przy zachowaniu normatywnych wymogów stosowania tej instytucji.

Stanowisko interpretacyjne nr 5/2020

Prezydium PKA

z dnia 2 lipca 2020 r.

w sprawie przyporządkowania kierunków studiów do dyscyplin naukowych lub artystycznych

- 1) Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny, w tym liczba dyscyplin, powinno racjonalnie wynikać z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia danego kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się, a nie polegać na mechanicznym przyporządkowaniu kierunku do każdej dyscypliny, która jest adekwatna, choćby tylko w minimalnym stopniu, do jakiegokolwiek, nawet pojedynczego efektu uczenia się określonego dla kierunku studiów.
- 2) Dopuszczalne jest przyporządkowanie kierunku do dwóch lub więcej dyscyplin, z których jedną należy wskazać jako dyscyplinę wiodącą. Jedynym ograniczeniem liczby dyscyplin jest wzgląd na zachowanie spójności w zakresie kluczowych przesłanek i celów prowadzenia danego kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się.
- 3) O ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej, kierunek studiów może być przyporządkowany tylko do jednej dyscypliny wiodącej. Obowiązek wskazania dyscypliny wiodącej jest dopełniony także w wypadku przyporządkowania kierunku tylko do jednej dyscypliny. Nie istnieje obowiązek przyporządkowania kierunku do więcej, niż jednej dyscypliny.

Stanowisko interpretacyjne nr 6/2020

Prezydium PKA

z dnia 13 sierpnia 2020 r.

w sprawie minimalnej liczby godzin zajęć dla studentów, przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej

- 1) Nie istnieje prawnie zdefiniowana minimalna liczba godzin zajęć, jaka ma być określona dla studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej), prowadzonych w formie niestacjonarnej.
- 2) Program studiów może określać dla studiów prowadzonych w formie niestacjonarnej mniejszą liczbę godzin zajęć, jeżeli zapewnia osiągnięcie takich samych efektów uczenia się jak na studiach prowadzonych w formie stacjonarnej.

Stanowisko interpretacyjne nr 7/2020

Prezydium PKA

z dnia 22 października 2020 r.

w sprawie określania formy zajęć jako konsultacje

- 1) Uczelnia korzysta ze swobody w zakresie konstruowania elementów programu studiów. Przepisy prawa powszechnie obowiązującego nie definiują form dydaktycznych, ani nie tworzą jakiegokolwiek katalogu tych form. Dopuszczalne jest zatem określanie formy zajęć m.in. jako konsultacje. Prawo nakłada jednak obowiązek wskazania, w odniesieniu do każdego zajęcia, efektów uczenia się, treści programowych, sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się – niezależnie od formy prowadzenia danych zajęć.
- 2) Skoro uczelnia wyodrębnia konsultacje jako osobną formę zajęć, to dla tej wyodrębnionej formy zajęć należy wskazać nie tylko liczbę punktów ECTS, ale i wszelkie inne, prawnie wymagane elementy, t.j. efekty uczenia się przypisane do konsultacji, treści programowe przypisane do konsultacji, sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się.
- 3) Niezgodne z prawem byłoby stosowanie przez Uczelnię podwójnego standardu postępowania, polegającego na zaliczeniu godzin konsultacji do wolumenu zajęć dydaktycznych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, przy równoczesnym niezaliczeniu konsultacji do rocznego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, obowiązującego nauczyciela akademickiego.

Stanowisko interpretacyjne nr 8/2020

Prezydium PKA

z dnia 22 października 2020 r.

w sprawie powierzania prowadzenia zajęć wybranym osobom

- 1) Przekazanie wiedzy adekwatnej zarówno do stopnia zawansowanego, jak i do zakresu pogłębionego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 226), wymaga adekwatnych kompetencji, które uzyskiwane są – najczęściej – w drodze osiągnięcia kolejnych etapów rozwoju naukowego nauczyciela akademickiego. W przypadku kształcenia na profilu praktycznym, w szerszym zakresie niż w przypadku profilu ogólnoakademickiego, adekwatne kompetencje mogą być uzyskane w drodze gromadzenia doświadczenia zawodowego poza uczelnią.
- 2) Prowadzenie zajęć, którym przypisano treści i efekty uczenia się, odnoszące się do wiedzy kluczowej w zakresie danej dyscypliny naukowej, opartej o cały dorobek tej dyscypliny, powinno być powierzone osobom, które posiadają uporządkowaną, szeroką znajomość dorobku naukowego wypracowanego w danej dyscyplinie. Kompetencje takie nabywane są najczęściej wraz z osiągnięciem kolejnych poziomów naukowego awansu zawodowego i w ramach stałej aktualizacji wiedzy i umiejętności, realizowanej szczególnie poprzez prowadzenie własnej pracy badawczej,
- 3) Okoliczność, iż dana osoba posiada od niedawna stopień naukowy doktora i pozostaje na wczesnym etapie rozwoju naukowego, może stać na przeszkodzie przyjęciu, że osoba ta nabyła już kompetencje do prowadzenia zajęć prezentujących zaawansowaną wiedzę dotyczącą generalnego stanu teorii i metod badawczych w danej dyscyplinie, lub subdyscyplinie naukowej.
- 4) Sprzeczne z wiedzą i doświadczeniem życiowym byłoby przyjęcie, iż doświadczenie zawodowe uzyskane przez osobę nie posiadającą stopnia, lub tytułu naukowego i nie wykazującą stałej aktywności naukowej, jest – z zasady – równorzędne kompetencjom niezbędnym do prowadzenia zajęć odwołujących się w zakresie treści i efektów uczenia się do zaawansowanej wiedzy naukowej.

Stanowisko interpretacyjne nr 9/2020

Prezydium PKA

z dnia 22 października 2020 r.

w sprawie przypisania do kierunku liczby punktów ECTS

- 1) Dopuszczalne jest przypisanie do kierunku studiów większej liczby punktów ECTS, niż minimum wskazane w art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.). Wynika to z użycia przez ustawodawcę zwrotu „co najmniej”. Przepis ten sam w sobie nie pozwala na stawianie przed uczelnią wymagania, aby przypisanie większej liczby punktów ECTS, niż ustawowe minimum mogło następować dopiero po ujęciu, w ramach programu studiów, efektów uczenia się i zajęć niezbędnych z punktu widzenia celów kształcenia przyjętych dla kierunku, którym przypisano minimalną liczbę punktów ECTS wskazaną w 76 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.).
- 2) Swoboda uczelni w zakresie przypisania do kierunku studiów liczby punktów ECTS przekraczającej ustawowe minimum doznaje ograniczeń z uwagi na generalne determinanty prowadzenia kierunku studiów, jak maksymalny czas trwania studiów, wyrażony liczbą semestrów, a także konieczność zachowania korelacji pomiędzy efektami uczenia się, a ich osiągnięciem w ramach określonej liczby godzin zajęć, która powinna być racjonalnie zaplanowana w ramach poszczególnych semestrów studiów.

Dziękuję za uwagę

Krzysztof.diks@pka.edu.pl
